ISSN: 1897-841X 02/2022 (206)

przewodnik

Polski Związek Niewidomych Okręg Podkarpacki

Tyle jesteś wart, ile drugiemu pomożesz – jeśli możesz

Idzie luty, szykuj ciepłe buty!

Spis treści:

- Luty 2022 – calendarium …..... str. 3
- Trzy (+2) w jednym …….…….…… str. 11
- XVIII Krajowy Zjazd PZN …….…..... str. 15
- Witryna poetycka ……..... str. 20

Miesięcznik Okręgu Podkarpackiego Polskiego Związku Niewidomych

Wydawca: Zarząd Okręgu Podkarpackiego PZN w Rzeszowie

Skład redakcji:

Redaktor Naczelny, koordynator: „Zygflor" – Zygmunt Florczak

Opracowanie graficzne okładki i skład: Anna Hojnacka

Współpracują:

Ewa Bednarczyk, Małgorzata Przyboś, Janina Baran

Adres siedziby redakcji: 35-045 Rzeszów, ul. Hetmańska 9

tel. (017) 85 24 738, 662 177 551

e-mail: sekretariat@pzn.rzeszow.pl

www. http://pzn.rzeszow.pl/czasopisma/

Luty

– to najkrótszy – kolejno drugi – miesiąc w roku, który według kalendarza gregoriańskiego, ma 28, a w latach przestępnych 29 dni.

Rok przestępny, to rok, który ma 366 dni, zamiast 365; jego zastosowanie ma na celu umożliwienie dopasowania roku kalendarzowego z rokiem wyliczonym na podstawie obiegu Ziemi dookoła Słońca.

Wg Aleksandra Brücknera – historyka literatury i kultury polskiej – nazwa tego czasu pochodzi od określenia srogich mrozów (por. ukr. *лютий / lutyj*, błr. *люты / luty*). Dawniej używane były również nazwy *sieczeń* (por. ukr. *січень / siczeń* i chorw. *siječanj „styczeń”)* lub *strąpacz*. Łacińska nazwa ***Februarius*** *– „miesiąc luty” –(ostatni miesiąc kalendarza rzymskiego przeznaczony na obrzędy oczyszczające (łac.* ***februa****) odbywane przed początkiem nowego roku)* została zapożyczona przez większość języków europejskich i pod takowym nazewnictwem funkcjonuje dzisiaj.

Kilkusetletnie obserwacje meteorologiczne potwierdzają, że luty potrafi być najzimniejszym i najbardziej dokuczliwym ze wszystkich zimowych miesięcy. W ten czas zima panuje na półkuli północnej, zaś na południowej lato.

Przykładowe przysłowia podkreślające mądrość ludu:

- ***Idzie luty, szykuj ciepłe buty!***
- ***Na Gromniczną mróz – szykuj chłopie wóz.***
- ***Na Gromniczną lanie – szykuj chłopie sanie.***
- ***Gdy w Gromniczną*** *(2.II.)* ***z dachów ciecze, zima jeszcze się przewlecze.***
- ***Gdy luty z wiatrami, rychła wiosna przed nami.***
- ***Gdy na święty Maciej*** *(24. II.)* ***lody wróżą długie chłody, a gdy płyną strugą, to i zimy niedługo.***
- ***Gdy w początku lutego burze i śniegi, początek wiosny już niedaleki.***

Przez kolejne dni będziemy wspominać:

1 lutego 1411 r. – między Polską i Litwą, a Zakonem krzyżackim został zawarty Pierwszy Pokój Toruński – traktat pokojowy kończący tzw. wielką wojnę z lat 1409 – 1411.

1 lutego 1888 r. – urodził się **Franciszek Kleeberg** – generał brygady WP, który we wrześniu 1939 r. był dowódcą Samodzielnej Grupy Operacyjnej „Polesie”, z którą w dniach 2-5 października stoczył ostatnią bitwę kampanii wrześniowej *(zm. 1941 r.).*

2 lutego 1522 r. – urodził się **Lodovico Ferrari** – włoski matematyk, odkrywca metody rozwiązywania równań czwartego stopnia *(zm. 1565 r.).*

2 lutego 1901 r. – urodził się **Kazimierz Krukowski** *pseud.* **Lopek** – aktor, reżyser teatralny, satyryk. To on wraz z Adolfem Dymszą stworzył słynny duet: **Lopek i Florek** *(zm. 1984 r.).*

To on sformułował myśl:

„Dziś głowa, to rekwizyt, nikt nie zauważy –
Pieniądze zatuszują brak głowy i twarzy…”

2 lutego – w kościele obchodzimy **Święto Matki Boskiej Gromnicznej,** czyli **Święto Ofiarowania Pańskiego** obchodzone na pamiątkę momentu pierwszego pojawienia się Jezusa w jerozolimskiej świątyni i Jego spotkania się z mędrcem Symeonem.

Według prawa mojżeszowego każdy pierworodny syn należy do Boga. Kiedy mijało 40 dni od porodu młode matki udawały się do świątyni, gdzie przedstawiały nowonarodzonego syna Bogu i dokonywały symbolicznego jego wykupienia. W zależności od zamożności był to: baranek w wypadku bogatych; para synogarlic lub gołębi – w przypadku biedniejszych. Wykupienie pierworodnego wiązało się ze zwyczajowym oczyszczeniem matki po urodzeniu dziecka. Obrzęd ten później przyjęło chrześcijaństwo, a w dawnej Polsce zwał się on „wywodem”. Klęczącej przed kratką prezbiterium kapłan podawał zapaloną świecę, odmawiał modlitwę, a kończąc ją kropił kobietę święconą wodą i ta już „oczyszczona” obchodziła z zapaloną świecą „ofiarę” wokół głównego ołtarza świątyni.

Nasi przodkowie głęboko wierzyli, że „Maryja gromnicą – symbolizującą Pana Jezusa – odpędzi od nich wszelkie zło”. W dzień Matki Boskiej Gromnicznej – czyli w dzień Jej oczyszczenia – wierni przychodzą do świątyń ze świecami – zwanymi gromnicami – „które mają chronić od gromów”. Inny zwyczaj, to niesienie do domów zapalonych gromnic: „kto płomień zachowa, albo komu trzy krople wosku na rękę padną – ten szczęśliwą ma wróżbę na najbliższy czas”.

Poświęcona gromnica jest oznaką wiary, nadziei i miłości. Wierzono, że posiada magiczną moc przepędzania wszelkiego zła. Towarzyszyła umierającemu. W wierzeniach wielu narodów zapalenie poświęconej świecy rozprasza ciemności, chroni przed niepogodą, gradobiciem, skutkiem powodzi, zapobiega niespodziewanej chorobie.

3 lutego 1821 r. – w Warszawie zmarł **Jan Leon Kozietulski** – pułkownik wojsk polskich, uczestnik kampanii napoleońskiej, który 30 listopada 1808 r. prowadził słynną szarżę polskich szwoleżerów na przełęczy Somosierra *(ur. 1781 r.).*

3 lutego 1922 r. – urodził się **Zbigniew Szymonowicz** – pianista, w 1949 r. laureat 8 nagrody IV Międzynarodowego Konkursu Pianistycznego im. Fryderyka Chopina w Warszawie *(zm. 1999 r.).*

4 lutego 1505 r. – urodził się **Mikołaj Rej** – pierwszy wybitny pisarz polski zwany ojcem literatury polskiej. Sformułował myśl: *„A niechaj narodowie wżdy postronni znają, iż Polacy nie gęsi i swój język maja" (zm. 1569 r.).*

4 lutego 1746 r. – urodził się **Tadeusz Kościuszko** – generał wojska polskiego, inżynier i fortyfikator, Naczelnik tzw. Insurekcji Kościuszkowskiej z 1794 r., bohater dwóch narodów: polskiego i amerykańskiego *(zm. 1817 r.).*

5 lutego 1752 r. – marszałek wielki koronny **Franciszek Bieliński** – powołał w Ostrowie Wielkopolskim pierwszą w Polsce **zawodową straż pożarną**.

5 lutego 1878 r. – urodził się **André-Gustave Citroën** – francuski inżynier i przedsiębiorca, założyciel fabryki samochodów Citroën *(zm. 1935 r.).*

6 lutego 1911 r. urodził się **Ronald Reagan** – amerykański polityk – z zawodu aktor – **40.** Był nazywany *„najsłynniejszym prezydentem wśród aktorów i jedynym aktorem wśród prezydentów".* Regan był przyjacielem polskiej „**Solidarności**" *(zm. 2004 r.).*

6 lutego 1989 r. – w **Magdalence** pod Warszawą rozpoczęły się obrady „***okrągłego stołu***". Zapoczątkowały one pokojowe przejmowanie władzy (tzw. „aksamitna rewolucja") przez środowiska antykomunistyczne w Polsce oraz w całej Europie wschodniej. Zakończyły się **5.IV.1989** r.

7 lutego 1422 r. – król **Władysław II Jagiełło** poślubił czwartą i ostatnią żonę – **Zofię Holszańską.**

7 lutego 1831 r. – Sejm **Królestwa Polskiego** przyjął uchwałę o fladze Polski. Była to pierwsza reguła prawna dotycząca opisu polskiej flagi.

*„**Biel** i **czerwień**, to kolory, które każdemu **Polakowi** kojarzą się z polską flagą. Flaga oraz barwy narodowe – obok godła i hymnu – symbolizują i podkreślają suwerenność narodu i państwa. Ustawa stanowi, że barwami Rzeczpospolitej Polskiej są kolory biały i czerwony ułożone w dwóch poziomych równoległych pasach tej samej szerokości, z których górny jest koloru białego, a dolny koloru czerwonego".*

8 lutego 412 r. – urodził się **Proklos** – grecki filozof. Starał się stworzyć syntezę systematyzującą całe życie duchowe Greków *(zm. 485 r.).*

8 lutego 1828 r. – urodził się **Juliusz Verne** – francuski pisarz; klasyk literatury przygodowej, podróżniczej i science-fiction. Jest autorem m. in.: *„Dzieci kapitana Granta", „W 80 dni dookoła świata" (zm. 1905 r.).*

9 lutego 1902 r. – urodził się **Kazimierz Lisiecki,** pseud. „**Dziadek**" – pedagog, społecznik, inicjator powstania Towarzystwa Przyjaciół Dzieci Ulicy *(zm. 1976 r.).*

9 lutego 1902 r. – urodził się **Stanisław Mrozowski** – fizyk, uczestnik prac w amerykańskim rządowym programie badawczym „Manhattan" – konstrukcji bomby atomowej *(zm. 1999 r.).*

10 lutego 1902 r. – urodził się **Walter Houser Brattain** – amerykański fizyk, w 1956 r. laureat Nagrody Nobla w dziedzinie fizyki za wynalezienie tranzystora *(zm. 1987 r.).*

10 lutego 1940 r. – Sowieci rozpoczęli **masowe deportacje** ludności polskiej z terenów zajętych po 17.IX.1939 r. przez Armię Czerwoną. Smutna informacja – wspomnienie – szczególnie dla mieszkańców regionu z tzw. prawobrzeżnej części dorzecza Sanu.

11 lutego 1902 r. – urodziła się **Lubow Orłowa** – radziecka aktorka, tancerka, śpiewaczka; sławę przyniosła jej rola w filmie „Świat się śmieje" w reżyserii Grigorija Aleksandrowa *(zm. 1975 r.).*

11 lutego 1942 r. – **Maciej Aleksy Dawidowski** pseud. „**Alek**" – zerwał i ukrył płytę z niemieckim napisem z pomnika Mikołaja Kopernika w Warszawie.

12 lutego 1798 r. – zmarł **Stanisław August Poniatowski** – król polski w latach 1764–1795, mecenas oświaty, nauki i kultury, jeden z głównych twórców konstytucji 3 Maja *(ur. 1732 r.).*

12 lutego 1932 r. – urodził się **Ireneusz Cieślak** – pilot balonowy i szybowcowy, w 1938 r. zwycięzca zawodów o Puchar Gordona Bennetta *(zm. 2017 r.).*

13 lutego 1882 r. – urodził się **Tadeusz Banachiewicz** – astronom, geodeta, matematyk. W 1931 r. zaprezentował pierwsze obliczenia orbity Plutona *(zm. 1954 r.).*

13 lutego 2012 r. – z Centrum Kosmicznego w Gujanie Francuskiej został wystrzelony pierwszy polski sztuczny satelita **PW-Sat** testujący elastyczne ogniwa fotowoltaiczne.

14 lutego 1942 r. – z mocy rozkazu Naczelnego Wodza Rządu **RP** na Uchodźstwie **Związek Walki Zbrojnej** został przekształcony w **Armię Krajową.**

14 lutego – to **Walentynki** – **Dzień Zakochanych**

Jest to jeden z nowoprzyjętych obyczajów ogólnikowo nazwanych „świętami z importu". Jego geneza jest związana z biskupem Walentym z miasta Nahars, który żył w nim w XIV w. Istnieje wiele legend związanych z imieniem tego świętego, być może było ich kilku? Faktem jest, że ów święty w Niemczech był patronem epileptyków, zaś chorobę – z grecka zwaną epilepsją – nazywano „wielką chorobą", „świętą chorobą" lub „opętaniem'. Wierzenia ludowe upatrywały źródła epilepsji – tak jak i miłości – właśnie w opętaniu. Czyż więc stan miłości i miłosnego uniesienia oraz oczarowania związanego z „tym stanem chorobowym", to czas opętania umysłów fluidami i walorami kochanków oraz „chemią" z nią związaną?

15 lutego 1282 r. – na zjeździe w **Kępnie** książę pomorski. Mścisław II i książę wielkopolski Przemysł II zawarli porozumienie o zjednoczeniu swych ziem.

15 lutego 1792 r. – urodził się **Fryderyk Skarbek** herbu **Abdank** – ekonomista, pisarz, historyk, działacz społeczny i polityczny, prezes Heroldii Królestwa Polskiego *(zm. 1866 r.).*

16 lutego 1922 r. – **Górny Śląsk** został przyłączony do **Polski**.

16 lutego 1962 r. – urodziła się **Grażyna Błęcka-Kolska** – aktorka, znana z ról: Katarzyny Solskiej–Zawady w filmie *„Kogel-mogel”,* czy Weroniki w filmie *„Jańcio Wodnik”.*

17 lutego 1772 r. – w Petersburgu **podpisano tajną konwencję** rosyjsko-pruską dotyczącą I rozbioru Polski.

17 lutego 1942 r. – urodził się **Huey P. Newton** – amerykański działacz społeczny, z Bobbym Seale'em założył „Partię Czarnych Panter” przeciw segregacji rasowej w USA *(zm. 1989 r.).*

17 luty – to **Światowy Dzień Kota.**

18 lutego 1546 r. – zmarł **Marcin Luter** – niemiecki mnich i teolog, jeden z ojców reformacji, tłumacz Biblii na język niemiecki. Jego **95 tez** wzywających do dyskusji nt. odpustów uważa się za początek reformacji *(ur. 1483 r.).*

18 lutego 1802 r. – urodził się **Julian Roman Lubieniecki** – pszczelarz, założyciel Szkoły Pasieczników w Przemyślanach koło Lwowa *(zm. 1862 r.).*

19 luty – Dzień Nauki Polskiej.

19 lutego 1473 r. – urodził się **Mikołaj Kopernik** – astronom, matematyk, lekarz, prawnik, ekonomista, twórca heliocentrycznej teorii. Jego główne dzieło, to: *„De revolutionibus orbitum coelestinum”* czyli *„O obrotach sfer niebieskich” (zm. 1543 r.).*

19 lutego 1922 r. – urodził się **Władysław Bartoszewski** – historyk, publicysta, dziennikarz, pisarz, działacz społeczny, polityk, dyplomata. Był więźniem Auschwitz, oficerem AK, uczestnikiem *Powstania Warszawskiego, Sprawiedliwy Wśród Narodów Świata (zm. 2015 r.).*

20 luty – to **Światowy Dzień Sprawiedliwości Społecznej.**

20 lutego 1862 r. – urodził się **Edward Porębowicz** – poeta, tłumacz, literaturoznawca. To on do nauki wprowadził termin „barok” na oznaczenie okresu w dziejach literatury *(zm. 1937 r.).*

20 lutego 1919 r. – **Sejm RP** uchwalił tzw. **Małą Konstytucję** i powierzył urząd Naczelnika Państwa **Józefowi Piłsudskiemu**.

21 luty – to **Międzynarodowy Dzień Języka Ojczystego.**

21 lutego 1863 r. – zmarł **Henryk Marconi** – polski architekt włoskiego pochodzenia, twórca m.in. Hotelu Europejskiego w Warszawie i sanatorium „Marconi” w Busku Zdroju *(ur. 1792 r.).*

21 lutego 1958 r. – zmarł **Henryk Arctowski** – podróżnik, geograf, geofizyk, meteorolog, glacjolog – jeden z pionierów polskich badań polarnych. Jego nazwisko nosi polska antarktyczna stacja naukowa na Szetlandach Południowych, góra i lodowiec na Spitsbergenie *(ur. 1871).*

22 lutego 1732 r. – urodził się **George Washington** – amerykański generał, polityk, 1. Prezydent USA *(zm. 1799 r.).*

22 lutego 1898 r. – urodził się **Karol Bunsch** – pisarz powieści historycznych i tłumacz. Napisał: *„Dzikowy skarb" (zm. 1987 r.).*

23 luty – to **Ogólnopolski Dzień Walki z Depresją.**

23 lutego 532 r. – rozpoczęto budowę świątyni **Hagia Sophia** w Konstantynopolu. Obecnie meczet w Stambule, a w przeszłości kolejno świątynia chrześcijańska, meczet i muzeum. Uważana za najważniejsze dzieło architektury bizantyńskiej. Pierwotny budynek powstał jako kościół Mądrości Bożej. Na przestrzeni wieków niedościgniony wzór świątyni doskonałej i niemal symbol Kościoła bizantyńskiego.

23 lutego 2009 r. – zmarł **Stanisław Inglot** – wieloletni lider krośnieńskiej struktury PZN, działacz wielkiego formatu, którego propozycje i rozwiązania z powodzeniem funkcjonują do dziś w naszym środowisku; były członek władz naczelnych Okręgu Podkarpackiego PZN oraz ZG PZN *(ur. 1935 r.).*

24 lutego – to **Tłusty Czwartek** – czyli **ZAPUSTY.** T*o w kalendarzu chrześcijan ostatni czwartek przed wielkim postem. Najpopularniejsze potrawy tego dnia, to pączki i faworki. „**Powiedział Bartek, że dziś tłusty czwartek, a Bartkowa uwierzyła, dobrych pączków nasmażyła"** – mówi staropolskie przysłowie.* Według jednego z przesądów, jeśli ktoś w tłusty czwartek nie zje ani jednego pączka – w dalszym życiu nie będzie mu się wiodło.

24 lutego 1822 r. – urodził się **Adam Józef Potocki** – polityk galicyjski, jeden z twórców krakowskiego stronnictwa konserwatywnego i orędownik autonomii tego rejonu, współzałożyciel pisma *„Czas" (zm. 1872 r.).*

24 lutego 1953 r. – zmarł **August Emil Fieldorf** – *pseud. „***Nil***"* – generał brygady Wojska Polskiego, zastępca dowódcy Armii Krajowej. Po sfingowanym procesie skazany na karę śmierci, zrehabilitowany w 1958 r., a w 2006 odznaczony Orderem Orła Białego *(ur. 1895 r.).*

25 lutego 1831 r. – pod **Olszynką Grochowską** stoczono największą bitwę Powstania Listopadowego.

25 lutego 1842 r. – urodził się **Karl Friedrich May** – *(pol. Karol May),* powieściopisarz niemiecki, znany z powieści przygodowych o Dzikim Zachodzie, których bohaterami byli Winnetou i jego biały przyjaciel Old Shatterhand *(zm. 1912 r.).*

28 lutego 1852 r. – urodził się **John Harvey Kellogg** – amerykański lekarz, wynalazca popularnych kukurydzianych płatków śniadaniowych oraz masła orzechowego *(zm. 1943 r.).*

26 lutego 1921 r. – urodziła się **Zofia Krassowska** – sanitariuszka podharcmistrz, uczestniczka Powstania Warszawskiego. Zmarła 6 sierpnia 1944 r. wskutek odniesionych ran. Przeżyła 23 lata.

27 lutego 1868 r. – zmarł **Walerian Łukasiński** – działacz niepodległościowy, twórca Wolnomularstwa Narodowego i Towarzystwa Patriotycznego. Po wybuchu Powstania Listopadowego uwięziony w Twierdzy Szliselburskiej, gdzie pozostał do końca życia *(ur. 1786 r.).*

27 lutego 1913 r. – urodził się **Kazimierz Sabbat** – działacz emigracyjny, premier i prezydent RP na uchodźstwie *(zm. 1989 r.).*

28 lutego 1891 r. – urodził się **Roman Abraham** – generał, obrońca Lwowa w 1920 r., dowódca Wielkopolskiej Brygady Kawalerii podczas wojny obronnej 1939 r., więzień niemieckich oflagów; autor *„Wspomnień wojennych znad Warty i Bzury” (zm. 1976 r.).*

28 lutego 1932 r. – urodził się **Włodzimierz Lech Puchnowski –** akordeonista, pedagog i działacz społeczny zwany „twórcą polskiej akordeonistyki”, inicjator i prezes Stowarzyszenia Akordeonistów Polskich, założyciel warszawskiego Kwintetu Akordeonowego *(zm. 2014 r.).*

Kończy się nieprzewidywalny miesiąc luty. Ponoć za nami na pewno już połowa zimy, a przed nami coraz dłuższe dni.

Każdemu Czytelnikowi pisma życzę, aby w dobrym zdrowiu i kondycji dotrwał do wiosny – szczególnie strzegąc się przed rozchorowaniem w następnych miesiącach, czyli w marcu i kwietniu.

Niech ułuda wiosennej ładnej pogody nie skusi nas do zbytniego zrzucania przyodziewku – przyjdzie na to czas, gdy naszym otoczeniu „wybuchnie przyroda”, a w nas trochę szybciej zacznie krążyć krew.

„Czasem luty się zlituje, że człek niby wiosnę czuje, ale czasem tak się zżyma, że człek prawie nie wytrzyma” *– niech stara ludowa mądrość będzie dla niektórych opamiętaniem i rękojmią tego, o czym kilka zdroworozsądkowych zdań powyżej.*

Zygflor 2021-09-20

Trzy (+2) w jednym

– czyli –

relacja z **Żelaznego Jubileuszu** zaistnienia jarosławskiego Koła PZN, do tego obchodzonego w **100**-lecie uznania białej laski, jako prawnego symbolu naszej niepełnosprawności oraz – na mocy sprzed **28** laty ustaleń wynegocjowanych w trakcie obrad **IV**-tego **Zgromadzenia Ogólnego Europejskiej Unii Niewidomych** – aby od tego momentu lokalne obchody **Międzynarodowego Dnia Białej Laski** odtąd „świętować” każdego roku w dniu **15 października.**

*(Rozszyfrowanie kodu **(+2)**, pod koniec opracowania.)*

W drugim roku pandemicznych zmagań – ściślej: od godz. **16^{00} 21 października 2021** r. w jarosławskiej restauracji „**Klasyczna**” Tadeusza Słowika – wraz z VIP-ami, około 50-osobowa grupa sympatyków oraz członków jarosławskiej struktury PZN – rozpoczęła świętowanie,

czyli obchody, z przytoczonych we wstępie powodów, ustaleń i rocznic, dodatkowo poszerzonych o przytoczony w tytule kod…

Mniej więcej w podanej godzinie wielotorowe spotkanie zainaugurowała **Ewa Bednarczyk** – prezes ZK PZN w Jarosławiu, która witała VIP-ów, którymi w tym towarzystwie byli:

– wicestarosta Pow. Jarosławskiego – **Mariusz Trojak**
– dyrektor Wydziału Oświaty i Sportu **UM** – **Renata Chlebowska**
– inspektor WOS UM Jarosławia – **Angelika Jarosz**
– prezes ZO Podkarpackiego PZN – **Ryszard Cebula**
– dyrektor biura ZO Podkarpackiego PZN **– Małgorzata Przyboś**
– prezes przeworskiej struktury PZN – **Adam Skwarczyński**
– prezes lubaczowskiego Koła PZN – **Zygmunt Florczak**
– członków obecnego jarosławskiego ZK PZN
– na samym końcu witała wszystkich uczestniczących w uroczystościach członków macierzystej struktury Związku oraz sympatyków stowarzyszenia stale ich wspierających.

Tuż przed przekazaniem głosu pełniącemu obowiązki konferansjera Józefowi Bednarczykowi wspomniała wszystkich zmarłych, którzy odeszli

do Wieczności w ostatnim dwuleciu i zaapelowała, aby Ich zaistnienie uczcić minutą ciszy.

Następnie tenże wspomniany konferansjer przytoczył krótką historię Polskiego Związku Niewidomych kończąc jej omawianie na historii organizacji w skali regionu, jak też – przede wszystkim – na dziejach Jubilata.

Przy okazji przybliżył genezę powstania dzisiejszego święta, czyli Międzynarodowego Dnia Białej Laski, z perspektywy dziejów ludzkości dopiero 100-letni okres prawnego uznania jej za symbol naszej niepełnosprawności oraz historię ustalenia konkretnego terminu obchodów tego święta na naszym kontynencie.

Kolejny krok szczególnego Jubileuszu, to wręczenie przez prezesa Ryszarda Cebulę oraz dyr. Małgorzatę Przyboś Odznaki „Przyjaciel Niewidomych" dyrektor Wydziału Oświaty i Sportu Urzędu Miasta Jarosławia – **Renacie Chlebowskiej** oraz inspektor WOS UM Jarosławia – **Angelice Jarosz.**

Przy okazji z ust Pani dyrektor WOS Renaty Chlebowskiej padła deklaracja, że są szanse na zamianę ich lokalu z dotychczasowego piwnicznego, na pomieszczenie w jednej z jarosławskich szkół podstawowych, gdzie – jak to żartobliwie zaznaczył prezes Cebula – „będziecie mieli okna, firanki i dużo dziennego światła".

Po szczególnej dekoracji nastąpił moment przemówień i wystąpień zaproszonych gości.

Jako pierwszy wystąpił – wicestarosta Pow. Jarosławskiego – Mariusz Trojak, który złożył Jubilatom konkretne życzenia oraz wręczył okolicznościową grafikę – panoramę miasta Jarosławia.

Po okolicznościowych tego typu kurtuazyjnych wystąpieniach pozostałych gości, nastąpił moment wręczania od jarosławskiego ZK PZN okolicznościowych statuetek oraz opracowania przybliżającego działalność w ostatnim pięcioleciu.

Po uruchomieniu machiny nagłaśniającej przypomniano sobie, że imprezę obsługuje dyskdżokej (didżej DJ), czyli prezenter muzyczny, (inaczej wodzirej) – Krzysztof Kurecki, który gdy dokonano konsumpcji smakowitego obiadu w swe fachowe dłonie – jako znany wodzirej DJ – przejął dalsze prowadzenie imprezy. Przy okazji można było docenić kunszt i biesiadną przydatność na tego typu imprezach repertuaru Zenka Martyniuka, a gdy „dojrzeli" byli rezerwiści LWP sprzed 40-50- lat, to nieśmiertelność męskiej pieśni pt.: „Niech żyje nam rezerwa", której grupowe – pełne nostalgii – wykonanie, milknąc nawet uszanował prowadzący imprezę wspomniany DJ.

ZWIĄZEK NIEWIDOMYCH POLSKI

1956 – 2021

Z perspektywy postronnego obserwatora stwierdzam, że była to fajna – zrealizowana „w tempie" i odpowiednim rytmie impreza,

w każdej jej części, co niewątpliwie było zasługą Józefa Bednarczyka, jak też specjalisty od wodzirejowania, czyli DJ Krzysztofa Kureckiego – co sprawiło, że wszystko odbyło się z klasą, nie zawiewało nudą, gdyż we wszystkim zachowano umiar i nie przynudzano. W końcu spotkano się po to, aby bawiąc się zapomnieć o pandemii oraz wynikających zeń ograniczeniach i obostrzeniach oraz o trwającym i trawiącym nas już kilkanaście miesięcy przygnębieniu.

A co z rozszyfrowaniem wpisanego w tytuł opracowania cyfrowego kodu dotyczącym zrealizowanej imprezy?

(+2), to dodatkowy kod stworzony przeze mnie, gdy usłyszałem pewne fakty – ciepłe uwagi – wypowiedziane wobec prezes Ewy Bednarczyk w trakcie luźnej rozmowy przez prezesa Ryszarda Cebulę.

Jego pierwsze wobec Niej skojarzenie, to zauważona przez niego Jej ta sama długość życia, co zaistnienie jarosławskiego Koła PZN; zaś drugie celne spostrzeżenie, to zauważenie faktu, iż wzmiankowanej strukturze Związku lideruje już ćwierć wieku, czyli 25 lat.

I stąd ten kod, bez którego uwzględnienia można byłoby śmiało dać prosty tytuł: „Pięć w jednym”, co być może nie byłoby – tak mniemam – tak intrygującym, jak jego użycie.

Być może wtedy ów tytuł od razu sugerowałby, że impreza była na „**5**”, co w rzeczywistości nie mija się z prawdą, o czym mogą zaświadczyć wszyscy ci, którzy w ten wielowymiarowo zrealizowany jubileuszowy czas bawili w jarosławskiej restauracji „Klasyczna” Tadeusza Słowika.

Zygflor 2021-10-24

XVIII Krajowy
Zjazd Delegatów Polskiego Związku Niewidomych

W jubileuszowym czasie obchodów 70-lecia PZN oraz w roku 75-lecia pierwszych kroków związanych ze zjednoczeniem ruchu osób niewidomych w Polsce, ***27.09.2021*** *r. w* ***Paprotni*** *koło Warszawy rozpoczął*

się od dwóch lat „odkładany" w czasie XVIII Krajowy Zjazd Delegatów Polskiego Związku Niewidomych.

*Od tego dnia przez **3** dni – do **29.09.2021** r.– 50 delegatów (12 nieobecnych) obradowało nad wyborem nowego prezesa i wiceprezesów, sekretarza Zarządu Głównego PZN, przewodniczącego GKR oraz debatowali nad zmianami w Statucie PZN – chociażby od lat rozważanymi zmianami dotyczącymi przyznania osobowości prawnej Zarządom Kół PZN.*

Wedle relacji wynika, że do prac zjazdowych delegaci przybyli do Paprotni 27.09.2021 r. zabrali się tuż po przyjeździe, gdyż około godz. 18^{30} zebrali się w sali obrad, aby: zainaugurować Zjazd, wręczyć honorową statuetkę Osoby Roku, tegoż wymiaru Honorowe Odznaki PZN (m. in. Marii Okulskiej), zatwierdzić sprawy organizacyjne Zjazdu poprzez przyjęcie porządku obrad, czy regulaminu obrad Zjazdu. Oprócz tego dokonano wyboru kolejnych Komisji, przetestowano sprawność i niezawodność elektronicznej instalacji do głosowania, aby następnego dnia bez tych obciążeń przystąpić do konkretnych prac XVIII Zjazdu.

Przy okazji odczytano okolicznościowy list od Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej **Andrzeja Dudy** do **XVIII Krajowego Zjazdu Delegatów Polskiego Związku Niewidomych** *(obszerny fragment).*

Szanowna Pani Prezes!
Szanowni Przedstawiciele Władz Krajowych i Okręgowych!
Wszyscy Szanowni Działacze i Członkowie Polskiego Związku Niewidomych!
Panie i Panowie!

Mija 70 lat od utworzenia Państwa stowarzyszenia oraz 75 lat od zjednoczenia ruchu osób niewidomych w Polsce. Z tej okazji prosimy Państwa o przyjęcie uroczystych gratulacji, wyrazów uznania i najserdeczniejszych życzeń. Niech ten wyjątkowy, podwójny jubileusz przyniesie Państwu wiele satysfakcji z dotychczasowych dokonań Związku. Ufamy, że będą one inspiracją do dalszej owocnej pracy społecznej, której wartość i doniosłość to Państwo, jako przedstawiciele środowiska osób niewidomych i słabowidzących, potrafią docenić najpełniej.

Życzymy, aby realizacja szczytnych ideałów i ambitnych zamierzeń Polskiego Związku Niewidomych przynosiła każdemu z Państwa

jak najwięcej radości oraz poczucie spełnienia w służbie drugiemu człowiekowi. Niech w nadchodzących dekadach kroniki PZN odnotują jak najwięcej nowych sukcesów – oznaczających wymierną poprawę warunków życia, pracy, twórczości, aktywności społecznej i wypoczynku tych obywateli Rzeczypospolitej, których Związek otacza swoją troską. Liczymy także na dalsze znakomite kontakty i udaną współpracę z nami oraz z urzędem prezydenckim.

Raz jeszcze gratulujemy szacownego jubileuszu i serdecznie Państwa pozdrawiamy.

Andrzej Duda oraz **Agata Kornhauser-Duda**

Następnego dnia, czyli **28.09.2021** r. około **8^{30}** zainaugurowano kolejny dzień obrad, w trakcie którego: debatowano nad Sprawozdaniem ZG z działalności za ostatnie 6-lecie, głosowano nad udzieleniem absolutorium ustępującemu ZG oraz dokonano wyboru nowych władz PZN. Zjazd zrealizowano w nowocześnie wyposażonej sali konferencyjnej przy zachowaniu wszelkich obostrzeń fitosanitarnych (zabezpieczeni w maseczki wszyscy delegaci każdego Okręgu siedzieli przy oddzielnym stoliku), z wdrożonym elektronicznym systemie głosowania, co sprzyjało szybkiemu, bezkonfliktowemu i sprawnemu prowadzeniu obrad.

Nowowybrane władze PZN!

- **prezes** ZG PZN – **Andrzej Brzeziński** (Mazowieckiego PZN)
- **wiceprezesami** zostali:
- **Elżbieta Brambor** (prezes Okręgu Wielkopolskiego)
- **Wojciech Czajkowski** (dyrektor Okręgu Świętokrzyskiego)
- **Ilona Juszczyk** (wiceprezes Okręgu Śląskiego)
- **Piotr Kopyciński** (z okręgu Kujawsko-Pomorskiego).

Przewodniczącą **G**łównej **K**omisji **R**ewizyjnej **PZN** została **Elżbieta Bania** (z Okręgu Małopolskiego).

Obrady drugiego dnia, a właściwie cały XVIII Zjazd, zakończył się około 23^{30}, gdyż następnego dnia delegaci pragnęli zrealizować pierwsze posiedzenie nowego plenum ZG PZN oraz zająć się przedyskutowaniem poprawek do nowego Statutu. W trakcie debaty przedyskutowano cztery wersje Statutu, w tym wałkowaną od kilku

kadencji przyznającą osobowość prawną ZK PZN oraz zmiany w strukturach Związku dotyczącą ilości osób (w naszym przypadku obecnie 20 osób, po zmianie góra 10), do potwierdzenia np. rocznego bilansu, czy reprezentowania ZO wobec np. KRS. Obecnie ten obowiązek spoczywa na wszystkich członkach Plenum oraz ZO. Wedle tej propozycji z „nadwyżki" obecnych członków Plenum powstanie tzw. „ciało doradcze" – czyli Rada Okręgu – która będzie się od czasu do czasu spotykać, tak jak dotychczas na posiedzeniach Plenum, ale tylko jako ciało doradcze.

Wyszło to z tej przyczyny, aby ukrócić zamieszanie i utrudnienia przy podpisaniu bilansu, by usprawnić tzw. podpis elektroniczny przy uwiarygodnianiu ważnych dokumentów wedle wymagań i wpisów KRS upoważniających do tego typu czynności. Najprawdopodobniej dojdzie do nich po najbliższym XIX Zjeździe, który je zatwierdzi. Do tej pory będą trwały ustalenia prawne związane z ich wdrożeniem w praktyce.

Jeśli chodzi o osobowość prawną ZK, to decydujący się na taką indywidualną działalność organ terenowy PZN powinien zdawać sobie sprawę i wiedzieć, że spełniając warunki do podjęcia tego typu służby musi: mieć swój lokal, finansowe zabezpieczenie, zatrudnionego księgowego, kadrowego, rehabilitantów i starając się o środki prowadzić taką działalność, jak ZO. Wspomniano o odpowiedzialności prawnej takiego ZK, który w przypadku „klapy" ponosi całkowitą odpowiedzialność

materialną za nietrafione projekty, czyli zadania i taką ewentualność w tym wszystkim też należy uwzględnić.

Ciekawe, jak na te wymogi i przyszłe regulaminy precyzujące tego typu działalność zareagują ZK, które ku temu od lat parły?

W trakcie zrelacjonowanego Zjazdu – tak się wydaje – doszło do wymiany pokoleniowej we władzach naczelnych PZN – chociażby po analizie dat urodzenia nowych funkcyjnych ZG.

Na zasłużony odpoczynek odeszły Panie od dziesięcioleci utożsamiane z naszym stowarzyszeniem, bo taka jest kolej rzeczy…

W środę 29.09.2021 r., na pierwszym posiedzeniu nowo wybrane władze PZN wybrały także nowego sekretarza – została nim **Izabela Hawryłow** – pracownik ZG PZN.

Podczas Zjazdu głosami delegatów tytuł **Honorowego Prezesa** PZN nadano **Annie Woźniak-Szymańskiej**.

Wydaje się, że był to przełomowy Krajowy Zjazd Delegatów PZN z naprawdę wielu powodów:

– po pierwsze – zrealizowano go z wykorzystaniem nowych technologii i rozwiązań stosowanych w tego typu konferencjach, poprzez co został bardzo sprawnie przeprowadzony

– wydaje się, że z powodu zmiany pokoleniowej we władzach naczelnych PZN (po ponad dwóch dekadach prezesowania odeszła Anna Woźniak–Szymańska) doszło do wymiany generacji od teraz odpowiedzialnej za dzierżenie sterów rządów w PZN

– wreszcie – od kilkunastu lat nagminnego oczekiwana, jednym głosem przeszła propozycja tzw. osobowości prawnej dla Kół PZN

– z tzw. „automatu" udział przewodniczących OKR w pracach GKR

– zaproponowano – chociażby na pandemię – o zmniejszenie grona osób do podpisu profilem zaufanym, czyli podpisem elektronicznym rocznych sprawozdań Okręgu PZN itp.

– nowe władze wybrano na dwa lata, aby nie wypaść z tzw. dotychczasowego rytmu pracy wszystkich struktur Związku.

– obrady przeprowadzono w miarę spokojnej i kulturalnej atmosferze, co odbiegło od dotychczas zrealizowanych na przestrzeni ostatnich dziesięcioleci

– pozostawieniem – do najbliższego Zjazdu – czasu na doprecyzowanie zmian w statucie PZN, które zostaną zatwierdzone podczas jego kolejnych obrad za dwa lata.

*Zjazd zakończył się w środę **29 września** 2021 r.*

Skrótowo zrelacjonowany XVIII Krajowy Zjazd Delegatów Polskiego Związku Niewidomych, to ostatni w 70-letniej historii PZN ustawodawczo-decyzyjny moment w dość długiej historii naszego stowarzyszenia – dodatkowo – zrealizowany w czasie pandemii.

Z historii PZN wiemy, że u jej zarania budowaliśmy materialną potęgę Związku, potem ją trwoniliśmy, aby osiąść na tym, co zastał nowowybrany ZG PZN.

Wraz z jego wyborem odnotowujemy zmianę pokoleniową, która odtąd będzie dzierżyć ster rządów naszego stowarzyszenia.

U zarania działalności „na własny rachunek" nowej ekipie należy życzyć, aby przeprowadziła bez szwanku nasze stowarzyszenie przez „wzburzone wody" najbliższej przyszłości, by towarzyszyła Jej nasza życzliwość oraz świadomość, że swoimi decyzjami zapisują się w historii PZN i … powszechnej.

W związku z tym u zarania skróconej kadencji należy życzyć Im realizacji zakładanych i pokładanych w nich nadziei i oczekiwań…

Przy okazji biada tym, którzy z tzw. „drugiego rzędu" planują cokolwiek ingerować w Ich procesy decyzyjne, gdyż już mieli swój czas i tak, a nie inaczej, zapisali się w historii naszego stowarzyszenia…

Zygflor 2021-10-04

Witryna poetycka

*W tegorocznym lutowym kąciku poetyckim prezentuję wiersz autorstwa niezapomnianej **Janiny Baran**, w którym Ich Autorka – jak nikt inny z grona Naszych Poetów – w przepiękny sposób omawia ideę Święta Matki Bożej Gromnicznej – m. in. – w kontekście Oświecenia Naszego*

Narodu Jej Światłem oraz tegoż braku, czyli tragicznych konsekwencji braku zdrowego rozsądku w poczynaniach tych, którzy powinni robić wszystko dla Jego pomyślności.

Jak dobrze pamiętamy, to końcówka ubiegłego roku niejednemu z nas „zakłóciła" dotychczasowe ciśnienie i tętno – słowem: zdrowie…

Modlitwa
do **Matki Bożej Gromnicznej**

O najświętsza Matko Boża
Z zapaloną przyjdź gromnicą,
Ratuj ludzi na bezdrożach,
Zapal światło nad stolicą.

Oświeć nasze polskie drogi,
By Polacy nie błądzili.
Wejdź do domu, w nasze progi,
Spraw, by z Tobą powrócili.

Od Twej świecy, blasku Twego
Niech rozproszą się ciemności.
W każdym kątku kraju tego
Drzemią jakieś … niejasności.

Ciepłym blaskiem ogrzej rolę,
Którą orać zamierzamy.
Wszelkie chwasty i kąkole
Przy Twym świetle wyzbieramy.

Zgodną pracą na winnicy
Przysporzymy Polsce chleba,
Tylko nie gaś twej gromnicy,
Bo nam dużo światła trzeba.

Fotorelacja z obchodów **Żelaznego Jubileuszu** Koła PZN w **Jarosławiu**
(1956-2021)